

పసిడిసులాబి

చీకటి పడుతూంటే బయలుదేరాడు శంకరం.

లోపల మాట్లాడుతూ, అరగంటనించి సెలవు తీసుకుంటూన్న వసుంధరకోసం నాలుగోసారి కేకవేశాడు. ఈసారి చిరాకుతోపాటు అతని గొంతుకలో కోపంకూడా ప్రస్ఫుటమయింది.

“వస్తున్నా...”

అతను పక్కన నిలబడ్డ మూర్తితో, “ఆడవాళ్ళిలాగే.. మాట్లాడ్డంలో అబలలుకాదు. కాలాన్ని చంపడంలోనూ కాదు” అని హాస్యరహితంగా అని, కారులో వీల్ ముందు కూర్చుని గట్టిగా తలుపు వేశాడు.

వసుంధర పరుగులో వచ్చింది. అటువెళ్ళి తలుపు తీసుకుని కూర్చుంటూ, “వర్ణం

ఉందంటే ఆలస్యం చేశాను" అంది, మరెవ్వరికీ వినపడకుండా.

అందరికీ వినిపించేలా, "అంత చదివినా, ఈ పాతకాలపు నమ్మకాలు పోలేదు నీకు!" అని చిరాగ్గా అని, "వెడతాను మూర్తి!" అన్నాడు అదే గొంతుకతో, శంకరం.

"నాకేం బాగులేదు నువ్వీలా వెళ్లడం. ఆ దారి అంత మంచిది కాదు. రాత్రిళ్లు పురీని" అన్నాడు మూర్తి.

శంకరం ఇంజను స్టార్టు చేసి, ఆ రొదని మింగే కంఠంతో, "అలాటి భయాలు లేవులే!" అన్నాడు.

మూర్తి భార్య కిటికీమీద చేయివేసి, "ఈరాత్రి ఇక్కడ ఉండి చీకటితోనే వెళ్లకూడదా? మీరు ఇల్లు చేరేదాకా అందోళనగానే ఉంటుంది" అంది.

చేతకానట్టు నవ్వి, "ఎం? ఇంకా మీ కబుర్లు ముగియ లేదా?" అన్నాడు శంకరం.

"అది కాదు... రాత్రి సమయం... వసుంధర ---" అని ఆమె ఆగిపోయింది.

"ఆడపిల్ల!" అని ఆ మాట పూర్తిచేసి, మరోమారు నవ్విన శబ్దం చేసి, "నే నుండగా భయం లేదు లెండి వసుంధరకి. ఏబై మైళ్లు... ఎంతసేపని! ఆలస్యం అవుతోంది. వస్తాము!" అని కారుని గేరులో పెట్టి అతను సాగిపోయాడు.

రెండు మైళ్లు వెళ్లక గాని శంకరం మాట్లాడలేదు. అప్పటికి చీకటి పడింది. లైట్లు వేసి, వసుంధరవేపు ఒకసారి చూసి, మళ్ళీ రోడ్డుమీదికి దృష్టి నిలిపి "ఏమిటి అంత ఆలోచిస్తున్నావు?" అన్నాడు అతను.

"ఏమీ లేదు" అంది వసుంధర.

"మీ స్నేహితురాల్ని వదిలి రావడం కష్టమైందా? బాధగా ఉందా?" వెక్కిరింపుగా అడిగాడు శంకరం.

"ఎనిమిదేళ్లు కలిసి చదువుకున్నాం మేము...."

"నువ్వు ఎమ్. ఎ. లో చేరేదాకా."

"అవును."

"ఆమె ఎందుకు చేరలేదు?"

"పెళ్లి మూలాన."

"అంటే?"

"మామూలు కథే. వాళ్లవాళ్లు తొందరపడి పెళ్లి చేశారు."

"బుద్ధిమంతులు!"

అటునుంచి వస్తున్న లారీకి బాగా చోటిచ్చి, ఆ ధూళి దాటేదాకా నెమ్మదిగా వెళ్లి, మళ్ళీ ఆక్సిలరేట్ చేసి, ఆమె మౌనాన్ని అప్పుడే గమనించినట్టు, “అయినా, ఎందుకంత పెద్ద చదువుల్లో ఆడవాళ్లు! అంతా పెళ్లికోసమే కదా!” అన్నాడు శంకరం.

వసుంధర ఏమీ జవాబివ్వలేదు.

“నీలో ఒక గొప్పతనం ఉంది.”

రోడ్డు మీద నుంచి ఆమె కళ్లు తిప్పలేదు.

“అదేమిటో చెప్పనా?”

“మీ ఇష్టం” అంది వసుంధర.

సంతృప్తిగా నవ్వి, “అది మరో మంచి గుణం నీలో... చెప్పేదేమీ లేనప్పుడూ, ఓడిపోయినప్పుడూ మాట్లాడవు!”

ఆమె నిశ్శబ్దంగా కూర్చుంది.

“ఈ సంవత్సరంలోనూ అదే గమనించాను - మన పెళ్లి అయి సంవత్సరం అయిపోయింది! అరే, సరీగా క్రిందటి అదివారం! నువ్వు జ్ఞాపకం చెయ్యనే లేదు!” అన్నాడు శంకరం.

“నాకూ జ్ఞాపకం లేదు” అంది వసుంధర.

“పోనీలే....”

మరో పదిమైళ్లు ఇద్దరూ మాట్లాడలేదు. హెడ్ లైట్ల కాంతిలో రోడ్డు పక్కన రెండు వేపులా పెరిగిన చెట్లు విచిత్రమైన రూపాలలో ప్రత్యక్షం అవుతున్నాయి. ఎక్కడా మరో మనిషి కనపడడం లేదు.

“భయంగా ఉందా?” అన్నాడు శంకరం.

“దేనికి?”

“ఇలాగ - ఈ రోడ్డు మీద, చీకట్లో వెళ్లడానికి...”

“లేదు.”

“వాళ్లు చాలా భయపెట్టేరుగా?”

“అయినాను.”

“వర్జ్యంలో బయలుదేరేంగా?”

“అయినాను.”

“ఏం?”

“మీ రున్నారుగా!”

“గుడ్! బుద్ధిమంతురాలివి. చదువుకున్నా సరే!”

వసుంధర ఒకసారి అతని వేపు చూసి, కళ్లు రోడ్డుమీదకి మళ్ళించింది. తన డిగ్రీమీద అతని నిరసన దైనందిన విషయం అయినా, ఎప్పటికప్పుడు ఆమెకి అతని నిరసన గాయంమీద దెబ్బలాగ తగులుతూనే ఉంటుంది. ఆ బాధ దాచుకోవడం నేర్చుకుంది వసుంధర. ముఖంలో ఏ కొంచెమైనా తన బాధ కనిపిస్తే అతని ఎత్తిపాడుపులకి అంతం ఉండదని తెలుసు. కోటని ముట్టడి చేస్తూన్న సైన్యానికి ఏ కొంచెం దారి దొరికినా వాళ్లు ఆగనట్టు అతను ముందుకి సాగిపోతాడు.

పెళ్లయిన కొత్తలో అతను ఏదో అంటే, “మన ప్రధానమంత్రిని చూడండి! చాలామంది మగవాళ్లని హడల గొట్టింది!” అని ఆమె జవాబిచ్చింది. అప్పటికింకా ఆమెకి అనేకవిధాల జ్ఞానం రాలేదు.

వికటంగా నవ్వి, “నువ్వు అంతటి దానివన్న మాట!” అని వెక్కిరించాడు శంకరం. ఆ తరవాత ఏమాత్రం సందర్భం వచ్చినా, రాకపోయినా - “వసుంధరకి ప్రధాన మంత్రి కావాలని ఉంది. ఆ కోరిక ఎలాగ తీర్చేదీ?” అనేవాడు. చివరికి ఒకనాడు జగన్మోహన్ - అయనకి చాలా స్నేహితుడు - తలవాచే చీవాట్లు పెట్టి, అప్పటికీ నమ్మకం కుదరక, అందరిలో నవ్వుల పాలు చేస్తూనని భయపెట్టాక అతను ఆ విషయం మళ్ళీ ఎత్తడం మానేశాడు. ఆ సాయంత్రం అదేమీ తనకి తెలియనట్టు తాను నటించడం - అబ్బ! ఎంత కష్టం అయిందని!

“నగం దూరం వచ్చాం” అన్నాడు శంకరం.

“అహా!” అంది వసుంధర.

“ఓ పాట పాడు” అన్నాడు అతను.

“నాకు పాడడం రాదు” అంది ఆమె.

“పూర్వం పాట వస్తేగాని పిల్లకి పెళ్లి అయేది కాదు!”

ఆమె ఏమీ అనలేదు.

“లలితకళలన్నీ మరుగుపడిపోయాయి.”

ఆమెకి దాహంగా ఉంది.

గొంతుక సవరించుకొంది.

“భయంగా ఉందా?”

“లేదు.”

హఠాత్తుగా శంకరం కారు ఆపాడు. రోడ్డుమీద బండి ఒకటి అడ్డంగా నిలబడి ఉంది. రోడ్డుకి రెండు వైపులా కాలవలున్నాయి.

కిటికీలోనించి మెడ బయటికి పెట్టి, “ఎవ రా బండి? పక్కకి తియ్యి!” అన్నాడు శంకరం.

బండిలో ఎవరూ లేరు. ఎద్దులు కాడికింద లేవు.

“విచిత్రంగా ఉందే!” అని శంకరం క్రిందికి దిగబోయి, మళ్ళీ కూర్చొని, “ఎదో మిస్సీప్లెలా ఉందే!” అన్నాడు.

వసుంధర మాట్లాడలేదు.

“నీకేం భయం లేదు” అన్నాడు శంకరం చుట్టూ చూస్తూ. వీల్ చాలా గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. గొంతుక మాత్రం బలంగా లేదు.

అతను హార్న్ మోగించాడు.

ఆ శబ్దం ఆ నిశ్శబ్దంలో ప్రతిధ్వనించింది.

అతను మళ్ళీ చుట్టూ చూశాడు. ఇంతలో వచ్చారు ఇద్దరు - ఒకడటునించి, ఒక డిటునించి.

“ఎవరు మీరు?” అన్నాడు శంకరం. అతనికి దాహంగా ఉన్నట్టుంది.

“కనపడ్డం లేదా? మనుషులం!” అన్నాడు ఒకడు, కారు తలుపుమీద చెయ్యి వేసి వసుంధర పక్కనించి. వీడూ అటు వెళ్లి. “ఇంజనాపే, బాబూ! ఎందుకని - పెట్రోలు దండగ?” అన్నాడు.

“ఎమిటి మీ ఉద్దేశం?” అన్నాడు శంకరం వాళ్లవేపు చూడకుండా.

“ఎముందీ? ఎలాగా మీ బండి ముందుకీ వెనక్కి వెళ్లదు కనక, ఇంజనాపుచేసే మన్నాను.”

“ఆ బండి.... ఆ బండి - పక్కకి తీసేయ్!” అన్నాడు శంకరం. దాహం ఎక్కువౌతున్నట్టు ఉంది అతని గొంతుక.

అవతలివాడు నవ్వి, “దిగి నువ్వే తీసేయ్!” అన్నాడు.

“ఎవరయ్యా మీరు? నువ్వంటే నువ్వని -”

“మరి నువ్వంటే తమరని మాట్లాడాలా?”

దీనికి సరి అయిన సమాధానం అతనికి దొరికినట్టు లేదు. ఇంజను కట్టేస్తూ,

“ఇన్సాలెంట్ రాస్కెల్స్!” అని గొణుక్కున్నాడు.

“అమాత్రం ఇంగిలీషు నాకూ వచ్చునయ్యోయ్! మాటలు కొంచెం జాగ్రత్తగా రానీ!” అన్నాడు రెండోవాడు.

ఇద్దరూ పాతికేళ్ల లోపువాళ్లే. గెడ్డాలు పెరిగి ఉండీ, తలలు చింపిరిగా ఉండీ నీరసంగా కనిపిస్తున్నారు. ఒకడు పంట్లాంమీద బుష్ షర్టు వేసుకున్నాడు. రెండోవాడు లుంగీ మీద లాల్చీ వేశాడు ఇద్దరి బట్టలూ మాసి ఉన్నాయి.

“ఎం కావాలి మీకు?” అన్నాడు శంకరం. అతని గొంతుకలో తొట్రుపాటు స్పష్టంగా వినిపించింది వసుంధరకి.

వాళ్లిద్దరూ నవ్వారు.

“మాక్కాదయ్యా. కావలసింది. నీకూ! ఇంటికెళ్లాలని ఉందా?” అన్నాడు రెండోవాడు.

శంకరం మాట్లాడలేదు.

అతనే మళ్ళీ “వెళ్లాలనిలేదా?” అన్నాడు వెక్కిరింపుగా.

“ఉంది.”

“అందుకా బండి అడ్డం....”

“అవును.”

“తీస్తే ఏమిస్తావు?”

కొంచెం ఆలోచించి, “ఒక రూపాయి ఇస్తాను” అన్నాడు శంకరం.

మళ్ళీ ఆ ఇద్దరూ నవ్వారు.

“శిలిచక్రవర్తిలాటివాడు!” అన్నాడొకడు.

“బలిచక్రవర్తిరా!” అని రెండోవాడు.

“హాస్యానికేం గానీ, సరీగా చెప్పు....” అన్నాడు మొదటివాడు.

“దిగి రావయ్యా! అంత దర్జాగా కూర్చుంటే ఒక రూపాయివరకే వెడుతుంది ఆలోచన మరి. ఈ చల్లగాలి పీల్చే వంటే....”

రెండోవాడు కదలకుండా కూర్చున్న శంకరాన్ని జబ్బు పట్టుకుని కిందికి లాగాడు. శంకరం తోడుక్కున్న టెరిలిన్ బుష్ షర్టు ఆ లాగడంలో చిరిగింది. అతను కారు ముందు, దీపాల కాంతిలో నిలబడ్డాడు. అతని వణుకు వసుంధరకి స్పష్టంగా కనిపించింది.

“తీయ్! ఏమాత్రం ఉంది?” అన్నాడు ఒకటోవాడు.

శంకరం జేబులో ఉన్న అయిదు రూపాయిలూ తీశాడు.

విరగబడి నవ్వారు ఇద్దరూ.

“గడియారం, కారు, ఇన్నీ ఉండి, అయిదా! ఛస్ ! ఆబద్దాలు - తప్పుకాదూ? తియ్ - ఎక్కడ ఉందో!”

“ఇంక లేదు.”

ఒకడు రోడ్డుమీద ఉమ్మి, “పర్స్ తియ్యి” అన్నాడు శంకరానికి దగ్గరగా వస్తూ.

“పర్స్ లేదు...”

అతని డబ్బు ఆమె బాగ్ లో ఉంది - అది అతని అలవాటు.

ఒకడు గబగబా అతని ఒళ్ళంతా తడిమి చూసి, “నిజమేరా! డబ్బున్నవాళ్ళని నమ్మకూడదు!” అన్నాడు.

రెండోవాడు నిమిషం తేరిపారచూసి, నాలు గడుగుల్లో వసుంధర పక్కన నిలబడ్డాడు.

వసుంధర బాగ్ తీసుకుని ఒక్కసారిగా కిందికి దిగింది. అక్కడ నిలబడ్డ వాడివంక చూడకుండానే వెళ్లి శంకరం ముందు నిలబడింది.

“ఆ బండి తియ్యండి” అంది, అప్పటికి కలిసి నిలబడ్డ ఇద్దర్నీ చూస్తూ.

“ఆ గాజు లిలా ఇచ్చెయ్యమ్మా - బండి అలాతీసేస్తాం” అన్నాడు రెండోవాడు.

“గాజులు కావాలేం?” అంది కోపంగా వసుంధర.

“అవును” అన్నారు వాళ్ళిద్దరూ, ఆమెకి రెండు వైపులా దగ్గరగా వస్తూ.

ఆమె కదలేదు. శంకరం ఆమెని కొంచెం వెనక్కి లాగబోయాడు. అతన్ని విదిలించుకుని ఆమె కదలకుండా నిలబడింది. పురుగుల్పిలాగ వాళ్ళిద్దర్నీ చూస్తూ, రక్తారుణ నేత్రాలతో, “మీకు నిజంగానే కావాలి, గాజులు! పనీ, పాటూ చేతకాక, దొంగతనానికి దిగి, వచ్చీ పోయే వాళ్లనీ, ఆడవాళ్లనీ బెదిరించే మగాళ్లు మరి! సిగ్గులేకపోతే సరి!” అంది.

వాళ్ళిద్దరూ తెల్లబోయి చూశారు.

“కదలరేం? సిగ్గుతోబాటే బుద్ధికూడా నశించిందా? పోతుల్లాగ ఉన్నారు. ఆ బండి పక్కకి తియ్యండి” అంది.

“ఎమిటమ్మా నీ డాబు? భయపడిపోతామనుకున్నావా?” అన్నాడు మొదటి వాడు.

ఇంకా ప్రజ్వలించిపోయింది వసుంధర.

“మీకు భయమా? ధైర్య వంతులు మీరు! అందులోనూ, ఒంటరిగా అడవాళ్లు దొరికితే మహావీరులు! సిగ్గులేని చవటలు! చీ చీ!” అంది. శంకరం ఆ వేడికి తట్టుకోలేనట్టు ఒక అడుగు వెనక్కి వేశాడు.

రెండో వాడు ఏదో నిశ్చయించినట్టు చెయ్యి ఎత్తాడు. వసుంధర బాగ్ తో వాడి ముఖంమీద ఒక దెబ్బ కొట్టింది కంటికి తగిలినట్టుంది. వాడు రెండు చేతుల్లోనూ ముఖం దాచుకున్నాడు.

మొదటి వాడు విభ్రాంతుడిలాగ తన స్నేహితుడివైపు, ఆమె వైపు చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. తేరుకుని, ఆమెవైపు కోపంగా చూశాడు.

“అడదానివై పోయావు గాని...”

వసుంధర మళ్ళీ బాగ్ ఎత్తింది. వాడు అప్రయత్నంగా వెనక్కి అడుగు వేశాడు.

“అడదాన్నే - మీరేం పెద్ద మగాళ్లు? చేతనయితే ఎవడైనా రౌడీ ఉంటే వాడిమీద ప్రతాపం చూపెట్టండి. చచ్చు దడ్డమ్మల్లాగ, పనీ పాటూ దొరక్కా, చెయ్యకా, దొంగతనాలకి దిగి, పెద్ద మగాళ్లమని చెబుతారేం? పదండి, ఆ బండిని పక్కకి తొయ్యండి.”

ఆ ఇద్దరూ నిమిషం నిలబడి, నెమ్మదిగా అడుగులు వేసి బండి దగ్గరికి వెళ్లారు.

“మీరూ వెళ్లండి.”

ఆమె వెనక్కి తిరక్కుపోయినా, శంకరానికి అర్థమైంది. త్వరగా అతను అప్పటిదాకా చేతిలోనే ఉండిపోయిన అయిదు రూపాయల నోటుని జేబులో పెట్టుకుంటూ వాళ్ళిద్దరికీ బండిని పక్కకి తొయ్యడానికి సహాయం చేశాడు. రెండు నిమిషాల్లో రోడ్డు ఖాళీ అయింది.

అప్పటికి వసుంధర కారు స్టార్టు చేసి, అతనికోసం ఆపింది. అతను డ్రైవర్ సీటు వైపు వెళ్ళి, ఆమె జరిగాక వీలు పట్టుకోబోతూంటే, “అ నోటు వాళ్లకివ్వండి” అంది.

వాళ్ళిద్దరూ రోడ్డు వారన నిలబడ్డారు. అతను నోటు పట్టుకుని, “ఇదిగో” అన్నాడు. వాళ్లు రాలేదు.

“కిందని పడేయండి.”

అతను పడేసి, కారుని పోనిచ్చాడు. మనిషి వణికిపోతున్నాడు. కారు సక్రమంగా పోవడం లేదు.

“కారాపి, మీరిటురండి...”

అతను మాట్లాడకుండా కారు ఆపి, ఆమె దిగగానే అటు జరిగి కూర్చున్నాడు. ఆమెకి డ్రైవింగ్ వచ్చునని అతనికి అప్పటిదాకా తెలియదు.

బాగ్ వెనక సీటుమీద పడేసి వసుంధర మరో అరగంటలో ఇల్లు చేరింది. ఆ అరగంటలోనూ ఎవ్వరూ ఒక్కమాటా ఆడలేదు.

గరాజ్ లో కారు పెట్టి బాగ్ తీసుకుని, వసుంధర లోపలికి వెళ్ళి రెండు గ్లాసులు

మంచినీళ్లు తాగింది.

ఆ తరవాత ఆమె కృశించిపోయినట్టు కుర్చీలో కూర్చుంది.

ఒక్కసారి ఏడుపూ, కన్నీళ్లు వచ్చాయి. వసుంధర ఆపుకోలేకపోయింది.

శంకరం వచ్చి ఆమెని పొదివి పట్టుకుని, “పిచ్చిపిల్లా! ఎందు కా ఏడుపు?” అన్నాడు. ఆమె మాట్లాడలేదు.

“అదంతా మరిచిపో... అంతగా భయపడడం ఎందుకు? అంతా అయిపోయిందిగా?” అన్నాడు.

ఆమె మాట్లాడలేదు. ఆమె దుఃఖం తగ్గనూలేదు.

“నే నున్నానుగా!... నీమీద చెయ్యివేస్తే వాళ్ళ ప్రాణాలు నిలబడేవి కావు...”

వసుంధరకి ఏడుపు ఆగలేదు... నవ్వు రాక.

ఆమెకి దుఃఖమూ ఆగలేదు. దానికి కారణం జరిగిన ఉదంతం కాదు; జరగని ఎన్నో విషయాలు.

అందుకే శంకరం వసుంధరని చాలాసేపటిదాకా ధైర్యం చెప్పి ఓదార్చలేకపోయాడు.

